

Euroopan unioni
Aluepolitiikka

info regio

panorama

7

Kesäkuu 2002

Haastattelu

Euroopan syrjäisten
merialueiden
konferenssin pääsihteeri
Xavier Gizard

Yhteistyö

Atlantin alue

Tutustumismatka maahan

Tanska

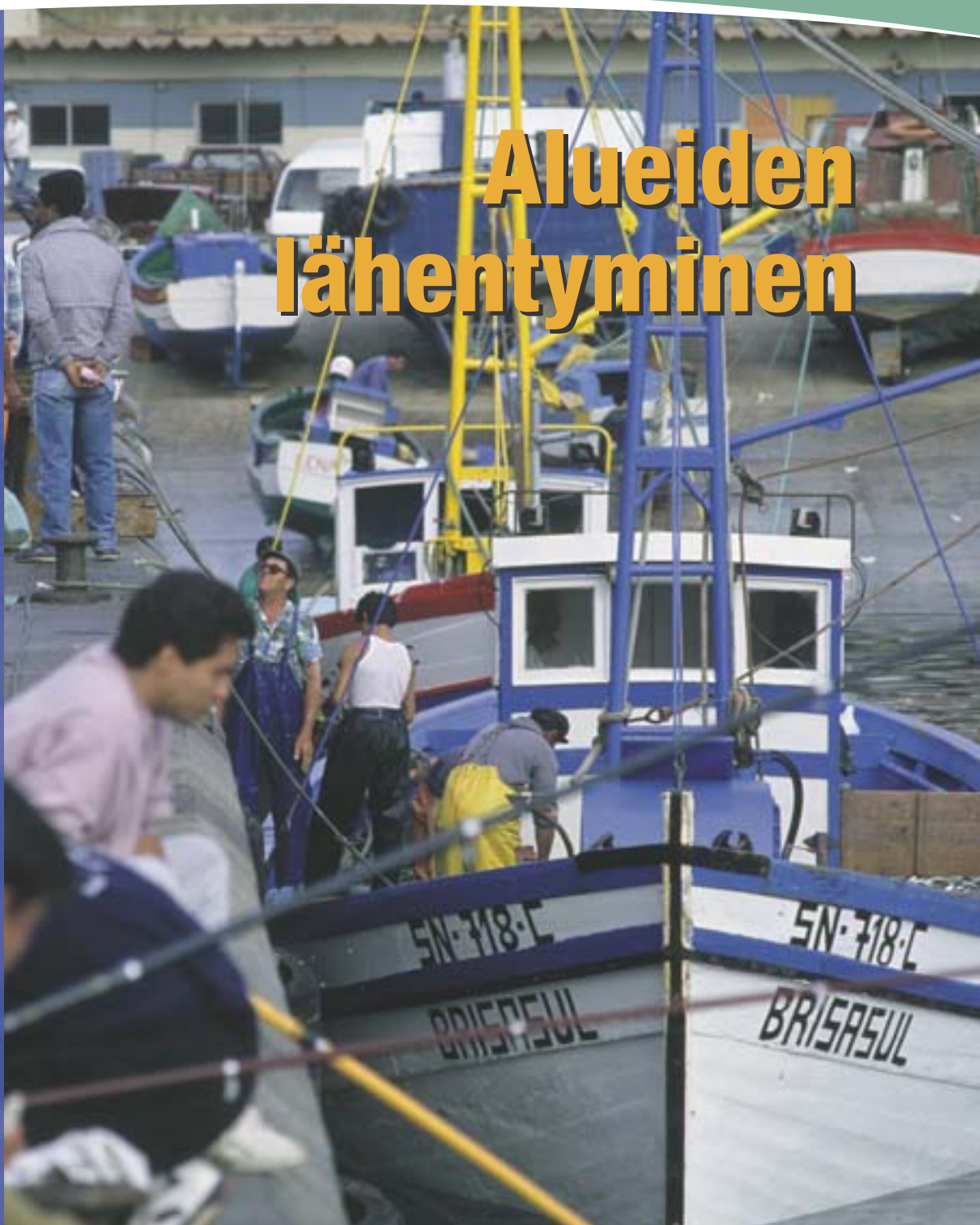
Tutustumismatka alueeseen

Flevoland

Selkeästi esitettynä

Englanti:
"Regional
Development
Agencies"

Alueiden lähentyminen

Xavier
Gizard

Euroopan syrjäisten merialueiden konferenssin (CRPM) pääsihteeri

CRPM on yhteisön aluepolitiikan pitkäaikainen kumppani. Minkä vuoksi se vuonna 1973 perustettiin?

Silloisesta ”pienestä Euroopan yhteisöstä” kotoisin olevilla 23 perustajajäsenellä oli kaksi näkemystä, jotka ovat osoittautuneet oikeiksi. Ensinnäkin he olivat vakuuttuneita siitä, että Euroopan rakentamisen edistyessä alueellinen ulottuvuus saisi vähitellen yhä tärkeemmän roolin. Toiseksi he uskoivat, että kansalaiset eivät osallistuisi tulevaisuuden Euroopan yhteisön rakentamiseen, jollei alueellinen koheesiopolitiikka tarjoaisi kaikille alueille yhtäläisiä kehitysmahdollisuuksia.

Miksi yhdistätte ”syrjäiset” ja ”merialueet”? Mitä yhteistä on esimerkiksi Länsi-Ranskalla ja Unkarin itärajalla?

Siksi, että Eurooppa on rakenteeltaan sellainen. Koheesiota koskevassa kertomuksessa osoitetaan, että tämä rakenne on vallalla edelleen. Nämä kaksi termiä liitettiin toisiinsa yhdeksän jäsenvaltion unionin kaudella, eikä laajentuminen viidentoista jäsenvaltion unioniksi asettanut yhdistelmää kyseenalaiseksi. Nykyisessä Euroopassa on kaikkialla – Suomesta Kreikkaan – nähtävissä sama ilmiö: asutuksen jakautuminen toisaalta keskiosaan (jota kutsutaan joskus ”Blue bananaksi”, joskus ”pääkaupunkien Euroopaksi”) ja toisaalta rannikkoalueisiin. Tämä jako on pysynyt samanlaisena 1500-luvulta lähtien. Kummassakin osassa asuu noin 40 prosenttia unionin väestöstä. Poliittisten, taloudellisten, rahoituksellisten ja tieteellisten päätöksentekokeskusten voimakas keskittyminen keskiosaan aiheuttaa sen, että toinen osa jää syrjäiseksi ja että sen kehittymismahdollisuudet ovat heikommät. Seuraavan laajentumisen myötä idässä avautuu uusi syrjäytyneiden alueiden rintama, joka ei tosin kaikkialla rajoitu mereen. Syrjäisten alueiden mannermainen sijainti on kuitenkin vain osittaista esimerkiksi Bulgariassa, Puolassa tai

Romaniassa. Tulevaisuudessa rannikkoalueet taas korostuvat, kun Balkanin maat ja Turkki liittyvät unioniin.

Mitkä ovat näiden alueiden yhteisiä erityisongelmia?

Ongelmat nousevat selvästi esiin sekä Euroopan komission tarkasteluissa että meidän tutkimuksissamme. Niitä on kahdenlaisia: ensinnäkin taloudelliseen kilpailukykyyn liittyviä ongelmia, jotka johtuvat yhteyksien, koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen, innovaatio- ja tutkimusvalmiuksien sekä kaupunkeihin liittyvien ylempien tehtävien riittämättömyydestä, ja toiseksi, kuten viidentoista jäsenvaltion vuonna 1999 hyväksymässä Euroopan aluekehityssuunnitelmassa todetaan, ongelmia, jotka johtuvat siitä, ettei uusien vauraiden ja kilpailukykyisten keskusten luomista kannusteta riittävästi muualla kuin unionin keskiosassa eli Itämeren, Pohjanmeren, Atlantin, Välimeren ja Mustanmeren rannikkoalueilla. Erikseen on käsiteltävä lisäksi erityisistä fyysisistä rajoituksista kärsiviä alueita, kuten saaria, syrjäisimpiä alueita, vuoristoalueita ja alueita, joiden väestötiheys on erittäin pieni.

Sisällys

Vastaava toimittaja: Thierry Daman, Euroopan komissio, aluepolitiikan pääosasto

Tämä lehti julkaistaan kaikilla EU:n 11 virallisella kielellä Internet-osoitteessa http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm ja painettuna kierrätyspaperille viidellä EU:n virallisella kielellä (englanti, espanja, italia, ranska ja saksa). Tämän julkaisun kirjoitukset eivät ole oikeudellisesti sitovia.

Tekstit: Jean-Luc Janot / AEIDL
Valokuvat (sivut): CRPM (2), Mike St Maur Shield (5), Lisa Clement (7), Peter Schlüter (9), Provincie Flevoland (11), Sout West RDA (12, 13), Netwin (14)
Kansi: Mike St Maur Shield

4

Atlantin alueen
Interreg-ohjelma

6

Tapahtumat

Onko Euroopan aluepolitiikka kehittynyt suuntaan, jossa näihin ongelmiin vastataan entistä paremmin?

Kyllä. Aluepolitiikka sai alkunsa kaksi vuotta CRPM:n perustamisen jälkeen EAKR:n luomisesta. Sen jälkeen tämä väline kehittyi huomattavasti, kun Pyreneitten niemimaa liittyi unioniin. Jatkuva työtä on tehty vuonna 2006 jo parikymmentä vuotta, ja sen tulokset ovat jo nähtävillä, vaikka tehtävää onkin vielä paljon. Todellinen taloudellinen lähentyminen on onnistunut paremmin valtioiden välillä kuin alueellisella tasolla. Sen vuoksi onkin valitettavaa, että viidentoista jäsenvaltion unionin alueiden puolesta tehtäviä ponnisteluja vähennettiin vuoden 1999 Berliinin kompromissin yhteydessä. On myös korostettava, että unionin alakohtaisissa politiikoissa (liikenne, tutkimus, maatalous, kilpailuoikeus ja valtiontuet) yhteenkuuluvuuden tavoitteeseen on pyritty vain harvoin.

Olette koheesiopolitiikan tulevaisuutta koskevan keskustelun ytimessä edustaessanne monia erilaisia alueita. Miten pystytte konferenssissa sovittamaan yhteen unionin epäsuotuisten alueiden ja ehdokasmaiden alueiden odotukset esimerkiksi tukien jakautumisen osalta?

Kuten aiemmin kerroin, teemme sen toteamalla kehitysmahdollisuuksien välisen rakenteellisen epätasa-arvon Euroopan keskiosan ja kaikkien syrjäisten alueiden välillä, olivatpa ne rikkaita tai köyhiä. Nykyisen unionin valtiot eivät kertaakaan koheesiopolitiikan tulevaisuutta koskevien pohdintojen aikana ole asettaneet kyseenalaiseksi sitä, etteikö tulevien jäsenvaltioiden alueilla ole oikeus hyötyä samoin perustein aluepolitiikassa viidentoista vuoden aikana kehittyneestä solidaarisuudesta.

Kaikille alueille on yhteistä pyrkiminen kilpailukykyyn liittyvien tekijöiden tasapainon perusteelliseen tarkistamiseen siten, että edistetään yhä monikeskuksisemman Euroopan kehittymistä. Laajentumisten osalta näkemyksemme on se, että tulevan politiikan tulee olla entistä kunnianhimoisempi ja sille on annettava entistä enemmän voimavaroja.

Millainen on CRPM:n näkemys aluepolitiikan tulevaisuudesta vuoden 2007 jälkeen?

Kuten jäsenvaltiot ovat vaatineet, sen tulisi syventää unionin sisäistä yhteenkuuluvuutta. Meidän mukaamme se edellyttää viittä toimintalinjaa:

- kehityksessä jälkeen jääneiden alueiden hyväksi toteutettavan politiikan jatkaminen samalta pohjalta
- täysin uudistettu tavoite 2 -ohjelma, joka koskee kaikkia muita alueita, jossa yhteisön tuen määrä on asteittaista riippuen kunkin alueen ongelmien tasosta ja jolla korjataan erilaisia kilpailukykyyn liittyviä vaikeuksia; tähän liittyisi myös alueiden sisäisten vyöhykejakojen poistaminen
- alueiden välisen yhteistyön tiivistäminen, jotta Euroopan suurista merialtaista tulisi monikeskuksisen mantereen keskusalueita
- määrärahojen lisääminen reilusti yli nykyisen summan, joka on 0,45 prosenttia unionin bruttokansantuotteesta
- alakohtaiset politiikat, joilla pyritään tehokkaasti alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoitteeseen, sen sijaan että estettäisiin sen toteutuminen.

Uraauurtava yhteistyöverkosto

CRPM, johon kuuluu nykyään 145 aluetta 25 valtiosta – Euroopan unionin jäsenvaltioista ja muista valtioista –, on tehnyt lähes 30 vuotta työtä alueiden välisen yhteistyön kehittämiseksi Euroopassa ja muualla.

CRPM on muodoltaan yhdistys, joka saa varansa jäseniltään. Sen toiminta on yhtä aikaa poliittista ja operatiivista:

- Se pyrkii siihen, että unionin toimielimissä otetaan yhä paremmin huomioon alueiden erityispiirteet laadittaessa eurooppalaisia politiikkoja ja lainsäädäntöä.
- Se analysoi tärkeitä ja ajankohtaisia Euroopan unionin asioita.
- Se osallistuu kumppanuuskien luomiseen, hankkeiden toteuttamiseen ja alueiden verkottumiseen.

CRPM:n jäsenalueet on jaettu seitsemään maantieteelliseen komiteaan (Atlantin kaari, Balkan, saaret, Välimeren alue, Itämeri, Pohjanmeri, Mustameri). Komiteat osallistuvat eurooppalaisiin monikansallisiin alueiden välisiin yhteistyöohjelmiin ja toteuttavat toimenpiteitä ja hankkeita eri aloilla: tutkimus ja teknologiansiirto, liikenne ja viestintäinfrastruktuurit, matkailu, ympäristö, kalastus ja vesiviljely, yritystoiminnan kehittäminen, kulttuuri ja identiteetti jne.

Yhteystiedot:

CRPM

6, rue Saint-Martin

F-35700 Rennes

P. (33) 299 35 40 50

F. (33) 299 35 09 19

Sähköposti: secretariat@crpm.org

Verkkosivut: <http://www.crpm.org/>

8

Tanska – Kysymyksiä
Tanskan talous- ja teollisuusministerille
Bendt Bendtsenille

10

Flevoland:
Tukemassa Euroopan nuorinta aluetta

12

Englanti:
Aluekehitysvirastot

14

Netwin: Välineitä paikallisten yritysverkostojen luomiseksi ja kehittämiseksi

Atlantin alueen Interreg-ohjelma Länsituulta ”Blue bananan” alueella

Euroopan komissio on hiljattain hyväksynyt tärkeän Interreg III B -ohjelman, jonka tarkoituksena on edistää Euroopan unionin Atlantin puoleisen rannikon yhteenkuuluvuutta ja kehitystä.

Skotlannista Andalusiaan ulottuvan Atlantin yhteistyöalueen pinta-ala on 856 420 neliökilometriä ja asukasluku 71,1 miljoonaa. Tämän laajan, syrjäisen alueen kehityksen ja taloudellisen yhdentymisen taso on vielä suhteellisen heikko verrattuna ”Blue bananan” alueeseen, joka on Milanosta Lontooseen ulottuva Euroopan taloudellinen keskus.

Atlantin alueen heterogeenisyydestä huolimatta monet yhteiset (maantieteelliset, historialliset ja kulttuuriset) piirteet antavat sille tietynlaisen yhtenäisyyden ja monia valtteja, joita yhteistyön avulla pyritään tuomaan esiin. Esimerkkeinä voidaan mainita

- yrittäjähenkisyys ja innovatiivinen ympäristö useimmilla alueilla
- mereen liittyvän toiminnan ympärille (noin 190 kauppasatamaa) rakennetun kulttuurin säilyminen, joka takaa tavaravirtojen suuntautumisen syrjäisille alueille ja yhteydet suuriin eurooppalaisiin pääkaupunkeihin
- erittäin monimuotoinen ympäristö: kosteikkoja, vuoristoja ja metsiä

- hyvin monipuolinen valikoima matkailuun ja vapaa-aikaan liittyviä voimavaroja
- pääosin kelttiläinen ”valtameren” kulttuuri-identiteetti, joka tarjoaa rikkaan ja arvokkaan kulttuuriperinnön.

Yhtenäisyys ja yhteenkuuluvuus

Atlantin alueen Interreg III B -ohjelmalla on käytettävissään vuoteen 2006 asti 204 miljoonan euron kokonaisbudjetti, josta 119 miljoonaa euroa on saatu Euroopan unionilta. Sen tärkeimmät tavoitteet ovat Atlantin alueen yhtenäisyyden ja yhteenkuuluvuuden edistäminen sekä taloudellisen kilpailukykyyn ja tehokkuuden parantaminen syrjäisestä sijainnista aiheutuvien haittojen voittamiseksi, kestävän kehityksen keinojen löytämiseksi yhdenmukaisen alueellisen strategian ja kehityksen avulla sekä sosiaalisten, taloudellisten ja ympäristöön liittyvien tavoitteiden yhteensovittamiseksi siten, että kulttuuriin, historiaan ja ympäristöön liittyvät vahvuudet säilyvät ja korostuvat.

Ohjelmaan osallistuvat jäsenvaltiot ja alueet ovat määritelleet tätä varten neljä painopistealuetta:

- Alueiden strukturointi ja osaamiskeskusten kehittäminen – Rahoitusta saavat hankkeet voivat liittyä kaupunkiverkostojen luomiseen, maaseudun kehittämistoimiin, alueellisiin tutkimuksiin ja kaikenlaiseen Atlantin alueen kilpailukykyä teknisten keksintöjen ja tutkimuksen alalla lisäävään kumppanuustoimintaan.
- Liikenneverkostojen ja -järjestelmien optimointi sekä tieto- ja viestintätekniikan saatavuuden parantaminen – Hankkeet voivat koskea liikennemuotojen yhteentoimivuutta (meri-rautatie-ilma) ja meriturvallisuuden parantamista edistäviä pilottitoimia. Lisäksi kannustetaan toimenpiteitä, joissa tiedotetaan tieto- ja viestintätekniikasta ja edistetään sen käyttöönottoa yleisön ja yritysten keskuudessa.
- Ympäristön ja luonnonvarojen suojeleminen, rannikkovyöhykkeiden ja jokisuulahtien yhdenmukainen hallinnointi, kosteikkojen suojeleminen, taloudellisen toiminnan kestävä hallinnointi – Hankkeisiin voi sisältyä ympäristön suojelemiseen ja alueen erityisvarojen järkevään hyödyntämiseen sekä saastumisen ehkäisemiseen pyrkiviä monikansallisia kumppanuuksia ja kestävässä taloudellisessa kehityksessä liittyviä pilottitoimia ja kokemustenvaihtoa.

- Atlantin kulttuureiden ja kulttuuriperinnön esille tuominen, yhteisten matkailutuotteiden luomisen ja edistämisen tukeminen, Atlantin alueen taloudellinen edistäminen Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella.

Atlantin alueen ohjelman hallintoviranomainen on Poitou-Charentes'n alue (Ranska), jota avustaa Poitiers'hin sijoitettu yhteinen tekninen sihteeristö. Ohjelman hallinnointia ja monikansallista täytäntöönpanoa varmistamaan on asetettu myös yhteinen seurantakomitea, hallintokomitea ja maksuviranomainen.

Yhteystiedot:

Espace Atlantique / Atlantic Area

Secrétariat commun

C/o Conseil Régional de Poitou-Charentes

15, rue de l'Ancienne Comédie

BP 575

F-86021 Poitiers Cedex

P. (33) 549 55-7660/8254

F. (33) 549 55 82 55

Sähköposti: i2cea@cr-poitou-charentes.fr

Verkkosivut: www.interreg-atlantique.org

"Atlantin alueen" kumppanivaltiot ja -alueet

Portugali – Irlanti – Galicia, Asturia, Kantabria, Navarra, Baskimaa, La Rioja, Kastilia ja León, Kanariansaaret, Huelva, Cádiz, Sevilla (Espanja) – Aquitaine, Poitou-Charentes, Pays de la Loire, Bretagne, Basse-Normandie, Haute-Normandie, Limousin, Centre, Midi-Pyrénées (Ranska) – Cumbria, Lancashire, Greater Manchester, Cheshire, Merseyside, Worcestershire & Warwickshire, Avon, Gloucestershire & Wiltshire, Dorset & Somerset, Cornwall & Devon, Staffordshire, Herefordshire, Shropshire, West Midlands, Wales, Pohjois-Irlanti, Skotlannin ylämaa ja saaret, Lounais-Skotlanti (Yhdistynyt kuningaskunta)

Unionin aluepolitiikan painopistealueet: Yhteisön lisäarvon määrittäminen

Ensimmäisessä seminaarissa laajennettiin koheesiopolitiikan tulevaisuutta koskevaa keskustelua.

Komissaari Michel Barnier ilmoitti toisessa Euroopan koheesiofoorumissa vuonna 2001, että komissio aikoo järjestää yhden tai useamman tulevan koheesiopolitiikan ensisijaisten aihealueiden seurantaan keskittyvän seminaarin.

Ensimmäinen seminaari pidettiin Brysselissä 27. ja 28. toukokuuta 2002. Siinä käsiteltiin koheesioon liittyviä maantieteellisiä painopistealueita, kuten vähiten kehittyneitä alueita, kaupunkeja, maaseudun monipuolistamista, rajat ylittävää, valtioiden välistä ja alueiden välistä yhteistyötä, alueita, joilla toteutetaan teollisuuden rakenneuudistusta, sekä vakavista maantieteellisistä tai luonnonhaitoista kärsiviä alueita.

Jokaiselle painopistealueelle määriteltiin yhteisön tukitoimien ala ja jopa rakennerahastoista myönnettävän tuen täsmälliset määrät. Yksi koheesiopolitiikan tulevan uudistuksen keskeisimmistä kysymyksistä onkin

rakennerahastojen tukitoimien luonne. Etusijalle olisi erityisesti asetettava toimet, joista saadaan paras mahdollinen ”yhteisön lisäarvo”, ja samalla tehtävät ja toimivaltuudet olisi jaettava selkeästi yhteisön, kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason kesken.

Seminaariin osallistui jäsenvaltioiden, ehdokasmaiden ja alueiden asiantuntijoita sekä työmarkkinaosapuolten ja yhteisön toimielinten edustajia.

Michel Barnier avasi seminaarin. Ensimmäisenä päivänä kokoontui kolme työryhmää, jotka käsitelivät kehityksessä jälkeen jääneitä alueita, alueiden rakennemuutosta ja Euroopan alueellista yhdyntymistä. Toisena päivänä käytiin Guy Crauserin johdolla laaja yhteiskeskustelu, jonka kuluessa osallistujat esittivät näkemyksiään ja tarkastelivat perusteellisesti erilaisia vaihtoehtoja toteuttaa koheesiopolitiikkaa vuoden 2006 jälkeen.

Tyneside (Englanti, Yhdistynyt kuningaskunta) Eurometro

Euroopan komission varapuheenjohtaja Neil Kinnock avasi 19. huhtikuuta 2002 Sunderlandin kaupunkiin asti ulottuvan Tynesiden metron laajennuksen. EAKR osallistui 18,5 raidekilometrin ja muiden varusteiden rahoittamiseen yhteensä noin 24 miljoonalla eurolla.

Komissaari Kinnock korosti hankkeen taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia: sen ansiosta 47 000 uudella kotitaloudella on ulottuvillaan nopea, halpa ja puhdas liikennemuoto. Linjan laajennuksen tarkoituksena on purkaa autoliikenteen ruuhkia, elävöittää Sunderlandin keskustaa ja liiketoimintaa sekä houkuttaa merkittäviä uusia investointeja. Uudesta infrastruktuurista, joka parantaa heikoimmassa asemassa olevien väestönosien mahdollisuuksia saada työtä ja koulutusta, on hyötyä myös Sunderlandin yliopistolle, sillä sen lähellä on nyt kaksi uutta metroasemaa. Lisäksi metro yhdistää nyt Sunderlandin suoraan tärkeään Lontoon ja Edinburghin väliseen rautatierataan ja Newcastle'n kansainväliseen lentoasemaan.

Sunderland oli odottanut kauan tätä liittymää, joka yhdistää sen yli 830 000 asukkaan lähikaupungin Tynesiden metroon. Työt kestivät kaksi vuotta ja maksoivat 160 miljoonaa euroa. Rahoituksen hankinnasta vastasivat yksityisen ja julkisen sektorin kumppanit.

Tynesiden metron laajennus on alueellisten, kansallisten ja eurooppalaisten julkishallintojen välisen tiiviin yhteistoiminnan tulosta. Se on myös osa laajempaa alueellisten rakenneuudistustoimien kokonaisuutta, jota toteutetaan tavoite 2 -ohjelman ja muiden yhteisön tukitoimien puitteissa. Kyseessä oli EAKR:n suurin yhdelle ainoalle hankkeelle Englannissa myönnetty rahoitus: noin 24 miljoonaa euroa.

Tämä Euroopan osallisuus on tuotu vahvasti esiin, sillä hankkeen yhteydessä toteutettiin unionin edistämiskampanja ja unionin väreillä maalattu metro liikennöi uudella linjalla vuoden ajan (valokuva).

Komissaari Neil Kinnock lähettämässä liikkeelle Euroopan värein koristeltua Sunderlandin mettoa.

Kerro hankkeestasi Info regio-verkkosivuilla

Uusilla Info regio-sivuilla (http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm) voit tutustua tietokantaan, jossa on lähes 500 esimerkkiä rakennerrahastojen ja koheesiorahaston tuella toteutetuista taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen liittyvistä hankkeista. Hankkeet on luokiteltu maittain ja aiheittain. Täyttämällä sivuilla olevan lomakkeen voit kertoa myös tietoja uusista mielenkiintoisista hankkeista, jotka voidaan lisätä tietokantaan. Kerro vapaasti omista hankkeistasi osoitteessa http://europa.eu.int/comm/regional_policy/projects/stories/index_en.cfm

Tutustumismatka maahan

Tanska: Sillanpääasema

Euroopan unioni osallistuu aktiivisesti kymmenen Tanskan alueen kehittämiseen osarahoittamalla tavoite 2 -ohjelmaa.

Tanska, jonka asema porttina Skandinaviaan vahvistui entisestään Tanskan ja Ruotsin yhdistävän Øresundin sillan rakentamisen myötä, on alava, täysin Pohjanmeren ja Itämeren suuntaan avonainen maa. Tanskan rannikkoiden pituus on 7 000 kilometriä ja saarien lukumäärä yli 400, joista vain noin sata on asuttuja. Maa on jakautunut lukuisiin pieniin alueisiin, joita erottaa vesi mutta joita myös hyvin usein yhdistävät sillat, tunnelit ja säännölliset lauttayhteydet. Mikään paikka Tanskassa ei sijaitse yli 50 kilometrin päässä merestä.

Tanskan vahva talous ei vastaa sen hieman syrjäistä maantieteellistä sijaintia. Maassa ei pitkään ollut omia raaka-aineita, mutta kilpailukykyinen maatalous oli yhdessä kalastuksen kanssa teollisuuden kehittymisen pohjana: maatalous- ja elintarviketeollisuus kehittyi jo 1800-luvun alussa, ja se kattaa edelleen noin kolmasosan teollisuustuotannon liikevaihdosta. Toisesta kolmasosasta vastaa metalliteollisuus. Tanskan jalostustoiminta onkin erittäin monipuolista, ja se kattaa useimmat alat työstökoneista leluihin, elektroniikkaan ja lääkkeisiin. Teollisuus, josta suurin osa on pieniä ja keskisuuria yrityksiä, työllistää 25 prosenttia työvoimasta. Teollisuustoiminta keskittyi aluksi Kööpenhaminan ympärille, mutta se on nyt hajaantunut kaikkialle maahan, etenkin Jyllannin itärannikolle. Palvelusektori, jolle Tanskan asema Skandinavian sillanpääasemana on antanut suotuisan aseman, on kasvanut huomattavasti, ja se työllistää nykyisin lähes 70 prosenttia työikäisestä väestöstä.

Kauppataase on ollut muutaman vuoden ajan ylijäämäinen, sillä Tanska on ollut käytännössä omavarainen öljyn ja kaasun suhteen Pohjanmerellä sijaitsevien esiintymien hyödyntämisen ansiosta.

Paikallisen demokratian perinne

Vuosien 1849, 1866, 1915 ja 1953 perustuslait ovat muokanneet vähitellen Tanskan nykyiseen

muotoonsa eli suvaitsevaksi demokratiaksi, jossa kansalaisille taataan yksi maailman korkeimmista elintasoista ja kattavimmista sosiaaliturvajärjestelmistä.

Valtio on melko keskittynyt, mutta paikallishallinnoilla on lukuisia tehtäviä, ja ne voivat kantaa veroa määrän, joka vastaa noin kahta kolmasosaa Tanskan valtion menoista. 14 lääninä ("amter") vastaavat maanteistä ja lauttayhteyksistä, sairaaloista, keskiasteen kouluista sekä tietyistä sosiaalipalvelujen ja opetuksen osa-aloista. 275 kunnan ("kommuner") vastuulla ovat peruskoulun ala-asteet, sosiaaliturva, paikallinen tieverkko, kirjastot jne.

Tärkein varainsiirron väline on "bloktilskud". Tämä valtion paikallisyhteisöille maksama summa määräytyy rikkaiden ja köyhimpien alueiden välisten erojen vähentämiseen tähtäävien jakokriteereiden perusteella.

Tavoite 2 -ohjelma jatkaa kuilun kaventamista

Euroopan unioni on yksi Tanskan tavoite 2 -ohjelman rahoittajista, ja se osallistuu näin aktiivisesti Bornholmin, Lollandin, Falsterin, Mønin, Nordjyllandin, Viborgin, Århusin, Ringkøbingin, Sønderjyllandin ja Sydfynin alueiden kehittämiseen. Kokonaisrahoituksen määrä on 617 miljoonaa euroa, joista Euroopan unionin osuus on 189 miljoonaa euroa.

Tukea saavien alueiden asukasluku on yhteensä 537 718 eli 10,2 prosenttia Tanskan väestöstä. Tavoite 2 -alueiden keskimääräinen työttömyysaste vuonna 1999 oli 8,1 prosenttia, kun koko Tanskan keskiarvo on 5,8 prosenttia. Tukikelpoisilla alueilla on erityisiä ympäristöön liittyviä ongelmia (haavoittuva ympäristö, pienet kaupungit, joilla on käytettävissään vain rajoitetut makean veden varat, jne.). Niille on ominaista myös väestön vähentyminen

1,5 prosentilla vuosien 1985 ja 1999 välillä, kun samanaikaisesti koko maan asukasluku on lisääntynyt. Alkutuotannon tarjoamien työpaikkojen määrä on suurempi kuin maassa keskimäärin. Palvelualan työpaikat, tulot asukasta kohti, työllisyyden kasvu ja koulutustaso ovat kaikki maan keskiarvon alapuolella. Alueiden rakenteellisista ongelmista huolimatta erot maan muihin osiin ovat pienentyneet kymmenen viime vuoden aikana.

Teknisen tuen toimenpiteiden lisäksi Tanskan aluekehitysohjelmassa keskitytään kolmeen ensisijaiseen toiminta-alueeseen:

- alueiden kehittäminen
- yritystoiminnan kehittäminen
- ammattitaidon kehittäminen.

Yleisvastuu aluetukirahastosta Tanskassa on Tanskan talous- ja teollisuusministeriöllä. Hallintoviranomaisena toimii Tanskan teollisuus- ja asumisvirasto ("Erhvervs- og Boligstyrelsen").

Yhteystiedot:

Erhvervs- og Boligstyrelsen
Vejløsvej 29
DK-8600 Silkeborg
P. (45) 35 46 60 00
F. (45) 35 46 64 01
Sähköposti: efs@ebst.dk
Verkkosivut: www.ebst.dk

Kysymyksiä Tanskan talous- ja teollisuusministerille Bendt Bendtsenille

Miten kuvailisitte Tanskan epäsuotuisimpien alueiden hyväksi toteutettavaa politiikkaa?

Tanskan aluepolitiikka on kehittynyt huomattavasti. Siinä keskitytään nykyisin kasvun edistämiseen. Kansalliset ja eurooppalaiset ohjelmat ovat luoneet perustan konkreettisille strategioille, joilla luodaan suotuisat olosuhteet alueiden omien voimavarojen kukoistamiselle. Erojen vähentämiseen pyrkivän lähestymistavan sijaan nyt pyritään tukemaan kunkin alueen kasvumahdollisuuksia.

Mitkä ovat Tanskan aluepolitiikan painopistealueet?

Tanskan on oltava mukana pantaessa täytäntöön aluekehitystä palvelevia uusia, entistä tehokkaampia keinoja. Uskon, että julkisten varojen koordinoitulla, tavoitteisiin kohdennetulla käytöllä voidaan varmistaa Tanskan lukuisten

tuotannollisten vahvuuksien kehittymisen jatkuminen alueellisen kasvun ja työllisyyden hyväksi.

Kansallisen ”Kasvua kohti” -ohjelman tarkoituksena on tehdä pitkän aikavälin aloitteita monilla aloilla. Siihen liittyy myös kunnianhimoinen strateginen aluesuunnitelma, jolla pyritään koko Tanskaa hyödyttävään jatkuvaan kasvuun. Samanaikaisesti olemme perustaneet hyvin laajan ministeriöiden välisen työryhmän, joka laatii alueellisen kehityksen strategiaa.

Millaista ”eurooppalaista lisäarvoa” Tanskan aluepolitiikka mielestänne on saanut? Ja miten Tanska vastavuoroisesti osallistuu Euroopan aluepolitiikan kehittämiseen?

Tanska saa rakennerahastoista yhteisön tukea alueellisia toimenpiteitä varten. Tuet ovat näennäisesti melko vaatimattomia, mutta kyseiset alueet pitävät niitä riittävän suurina edistämään alueiden kehitystä. Haluaisin kuitenkin korostaa, että yhteisön tuki tuo mukanaan myös ”kustannuksia”, sillä ohjelmien hallinnointi edellyttää kansallisilta ja alueellisilta viranomaisilta huomattavia voimavaroja maksetun tuen määrään verrattuna.

Tanska osallistuu osaltaan aktiivisesti rakennerahastojen uudistamiseen. Olimme osallisina neuvotteluissa, joissa laadittiin nykyiset monia keskeisiä asioita

koskevat säännökset. Niihin kuuluvat muun muassa varojen keskittäminen alueille, jotka tarvitsevat niitä eniten, ja yrityksille myönnettävien tukien määrän vähentäminen kilpailun vääristymien rajoittamiseksi.

Tanska on Euroopan unionin puheenjohtajana heinäkuusta 2002 alkaen. Millainen asema aluepolitiikalla on puheenjohtajakauden ohjelmassa?

Tanskan puheenjohtajakaudella keskitytään yhteisön laajentumiseen. Kymmenen uutta valtiota pääsee osalliseksi rakennepolitiikan välineistä, joiden avulla ne voivat vähentää alueellisia eroja ja vapauttaa voimavarojaan luomalla suotuisat olosuhteet kasvuille, joka hyödyttää koko yhteisöä. Ehdokasmaat voivat myös käyttää hyväkseen näiden välineiden käytöstä tähän mennessä saatuja kokemuksia. Tanska tukee komissiota sen pyrkimyksissä analysoida ja siirtää tätä kokemuspääomaa.

Pinta-ala

43 100 km²

Asukasluku (2000)

5 330 000 asukasta

Väestötiheys: 124 asukasta/km² (EU-15: 118 asukasta/km²)

Talous ja työllisyys

BKT/asukas (1999): 30 694 euroa (EU-15: 21 258 euroa)

Indeksi BKT/asukas ostovoimapariteetina (1999): 119 (EU-15: 100)

Työttömyysaste (2000): 4,7 prosenttia (EU-15: 8,4 prosenttia)

Rakennerahastot

Tavoite 2 (rakenteellisista vaikeuksista kärsivät alueet)

EU	Muut julkiset varat	Yhteensä
189 miljoonaa euroa	428 miljoonaa euroa	617 miljoonaa euroa

Tutustumismatka alueeseen

Flevoland (Alankomaat)

Tukemassa Euroopan nuorinta aluetta

Mereltä vallatun Euroopan nuorimman alueen – sanan kaikissa merkityksissä – asukasluku kasvaa räjähdysmäisesti. Rakenteiden, palvelujen ja työpaikkojen on seurattava mukana – tavoite 1 -ohjelman siirtymäkauden tuen avulla.

Flevoland, joka sijaitsee Amsterdamin itäpuolella, on hyvin poikkeuksellinen alue Euroopassa ja jopa koko maailmassa: alue on kirjaimellisesti ottaen uusi, sillä se koostuu kolmesta 1900-luvun puolivälissä Zuiderzeeltä vallatusta polderista. Alankomaalaiset päättivät kuivata ja asuttaa suuren osan Zuiderzeetä, sen jälkeen kun hyökyaalto oli vuonna 1916 murtautunut padot ja aiheuttanut vakavia tulvia. Kesäkuun 14. päivänä 1918 annetussa laissa valtiolle annettiin tehtäväksi sulkea Zuiderzee padolla, kuivata siitä viisi polderia ja asettaa sinne asumaan maanviljelijöitä.

Flevoland muodostuu kolmesta näin luoduista viidestä polderista: Noordoostpolder (48 000 hehtaaria), joka kuivattiin vuosina 1936–1942, on kiinni mantereesta; Itä-Flevoland (54 000 hehtaaria), joka kuivattiin vuosina 1950–1957, ja Etelä-Flevoland (1959–1967; 43 000 hehtaaria) ovat puolestaan keinotekoisia saaria, joita ympäröivät padot ja jotka ovat yhteydessä muuhun kuningaskuntaan vain siltöiden välityksellä. Nämä yhdessä muodostavat vuonna 1986 perustetun Alankomaiden kahdennentoista maakunnan.

10 000 uutta asukasta joka vuosi...

Flevoland on jaettu kuudeksi kunnaksi. Palvelut keskittyvät kyliin ja uusiin, pieniin kaupunkeihin. Kaksi suurinta taajamaa ovat maakunnan pääkaupunki Lelystad (60 000

asukasta) ja Almere (95 000 asukasta), joka on väkiluvultaan Alankomaiden nopeimmin kasvava kaupunki (yli 80 000 asukasta 16 vuodessa).

Rakenteiden määrä ja laatu ovat vielä riittämättömiä, eikä työpaikkoja synny tarpeeksi vastaamaan asukasluvun voimakkaaseen kasvuun:

+220 prosenttia vuosien 1980 ja 1990 välillä; 10 000 uutta tulokasta vuodessa viime vuosien aikana. Uudet asukkaat ovat enimmäkseen nuoria, ja he saapuvat Amsterdamista sekä yleisesti Randstad Hollandista. Flevolandin asukasluku, joka nykyisin on 340 000, saavuttanee noin kymmenen vuoden päästä 400 000 asukkaan rajan.

...työpaikkojen ja toimintojen on seurattava mukana

Yksi suurimmista kehitykseen liittyvistä haasteista on työpaikkojen määrän lisääntymisen pitäminen samassa vauhdissa räjähdysmäisen väestönkasvun kanssa. Vaikka vuosina 1994–1999 luotiin 15 000 työpaikkaa ja vaikka työttömyysaste onkin melko alhainen (neljä prosenttia vuonna 2000), pitkäaikaistyöttömien osuus (71 prosenttia) on yksi Euroopan korkeimmista.

Noin 9 000 pientä yritystä on valinnut toimipaikakseen Flevolandin, mutta nuori maakunta kokee ”kasvukriisejä”, ja sen kehittyminen on epäsäännöllistä, joten se ei ole vielä kovinkaan tasapainoinen yhteiskunta.

Flevoland määriteltiin tavoitteen 1 alueeksi (kehityksessä jälkeen jäänyt

alue, joka saa rakennerahastoista tukea tilanteen korjaamiseksi) vuosina 1994–1999. Tällä kaudella rakennerahastoista maksettu 150 miljoonan euron tuki johti lähes miljardin euron arvoisiin investointeihin. Kaudella 2000–2006 Euroopan unioni osarahoittaa tavoite 1 -ohjelmaa, josta maakunnalle myönnetään asteittain alenevaa siirtymäkauden tukea.

Rakennerahastojen osuus 471 miljoonan euron kokonaisbudjetista on 126 miljoonaa euroa.

Alankomaiden valtion osuus on puolestaan 14 miljoonaa euroa, ja maakunta itse sijoittaa ohjelmaan 25 miljoonaa euroa. Paikallisten viranomaisten, instituutioiden ja yritysten odotetaan kuitenkin sijoittavan yli 306 miljoonaa euroa alueeseen. Näiden ponnistelujen ansiosta noin 5 500 uuden yrityksen toivotaan sijoittautuvan Flevolandiin ja luovan vähintään 9 000 työpaikkaa, joista suuri osa on suunnattu naisille.

Ohjelmalle on asetettu neljä ensisijaista toiminta-alaa:

- kaupunkialueiden kehittäminen
- maaseutualueiden kehittäminen
- tuotantorakenteiden vahvistaminen
- sosiaalinen koheesio ja työllisyys.

Yhteystiedot:

Provincie Flevoland

P. (31-320) 26 54 83

Sähköposti: pme@flevoland.nl

Verkkosivut: www.flevoland.nl/europa

Pinta-ala

1 426 km²

Asukasluku (2000)

340 000 asukasta

Väestötiheys: 238 asukasta/km²
(EU-15: 118 asukasta/km²)

Talous ja työllisyys

BKT/asukas (1999): 16 570 euroa

(EU-15: 21 258 euroa)

Indeksi BKT/asukas ostovoimapariteettina
(1999): 81 (EU-15: 100)

Työttömyysaste (2000): 4 prosenttia
(EU-15: 8,4 prosenttia)

Rakennerahastot (2000–2006)

Tavoite 1 (asteittain aleneva siirtymäkauden tuki)

EU	Muut julkiset varat	Yksityiset varat	Yhteensä
126 miljoonaa euroa	39 miljoonaa euroa	306 miljoonaa euroa	471 miljoonaa euroa

Hankkeiden mosaiikki

Rakennerahastojen tukitoimet vuosina 2000–2006 Flevolandissa näkyvät jo nyt monien käytännön hankkeiden toteuttamisessa:

Naisten pääsy työmarkkinoille

Tavoite 1 -ohjelmassa tuetaan pitkäaikaistyöttömien naisten koulutus- ja tukitoimia.

Joukkoliikennöintiä tilauksesta

Tavoite 1 -ohjelman avulla aloitettiin uudenlainen joukkoliikennemuoto, joka ei perustu aikatauluun vaan tilausjärjestelmään. Tällä tilausmenetelmällä vähennetään

Drontenin maaseutukunnan eristäytyneisyyttä.

Kansainväliset patentit

Helpottaakseen Flevolandin yritysten pyrkimyksiä saada tuotteitaan ulkomaisille markkinoille tavoite 1 -ohjelma tukee instituuttia, joka auttaa Flevolandin yrityksiä kansainvälisten patenttihakemusten laatimisessa.

Maatilakoti vammaisille

Tämän Zeewolden kunnassa toteutettavan Leader+-hankkeen avulla kehitysvammaisille henkilöille annetaan mahdollisuus asua ja työskennellä

maatilalla, joka on erityisesti mukautettu heidän tarpeisiinsa.

Luomutuottajien verkosto

Tämän Leader+-hankkeen ansiosta lukuisat Flevolandin luomuviljelijät ja -kasvattajat ovat yhdistäneet voimansa ja perustaneet yhteisen maatilojensa hallintajärjestelmän.

Jätteiden kierrätys

Kotitalousjätteet ja läpinäkyvä muoviromu (PET) jalostetaan uuden tekniikan avulla korkealaatuiseksi materiaaliksi, josta voidaan valmistaa muun muassa uusia muovipulloja.

Flevolandin "geomatiikkalaakso"

Tieteelliseen ja kaupalliseen "Geomaticapark"-puistoon perustettiin Euroopan unionin myöntämän 304 000 euron rahoituksen ja muiden julkisten tukien avulla havainnoinnin ja geotieteiden kansainvälinen tietopalvelukeskus.

Geomaticaparkissa, joka sijaitsee Noordoostpolderissa Marknessessa Nationaal Lucht en Ruimtevaart Laboratoriumin (NLR, kansallinen avaruus- ja lentokoneteollisuuden laboratorio) ja Waterloopkundig Laboratoriumin (hydrauliikan laboratorio) välissä, on kymmenen aluesuunnittelun ja ympäristönhoidon alalla geomatiikan näkökulmasta toimivaa yritystä. Niiden toiminnot ulottuvat tutkimuksesta kaupallisten tuotteiden ja palvelujen, kuten

kaukohavainnoinnin, tietojenkäsittelyn yms., tarjoamiseen.

Geomaticaparkia, jolla on käytettävissään kaikki NLR:n voimavarat ja taitotieto, voidaan pitää maantieteellisen havainnoinnin ja geotieteiden piilaaksona: toisiaan täydentävien erikoisalojen yritysten sijoittuminen samaan paikkaan sekä erilaiset yhteiset tukiohjelmat ja hankkeet mahdollistavat synergian optimoinnin. Se taas johtaa uusien tehtävien ja toimialojen syntymiseen.

304 000 euron suuruisen yhteisön tuen myöntäminen aluetta hallinnoivalle "Geomatics Business Park" -säätiölle mahdollistaa todellisen verkottumisen, sillä sen avulla tähän geomatiikan ryppääseen perustetaan kansainvälinen tietopalvelukeskus. Keskus on myös oivallinen paikka tapaamisille, vaihdolle ja tietojenkeruulle, jotka

edistävät myöskin uusien teknisten palvelujen ja tuotteiden kehittämistä geotieteiden alalla.

Talousministeri, joka avaa keskuksen virallisesti syyskuussa 2002, on korostanut Geomaticaparkin merkitystä Alankomaille ja Euroopalle.

Yhteystiedot:

http://www.geomaticapark.nl/engels/index_uk.html

Englanti (Yhdistynyt kuningaskunta) Aluekehitysvirastot

Aluekehitysvirastojen ("Regional Development Agencies") perustaminen kuvastaa Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen halua ottaa yhä paremmin huomioon Englannin maantieteelliset, taloudelliset ja sosiaaliset eroavaisuudet siirtämällä aluepolitiikkojen täytäntöönpanon lähelle kenttää sellaisia lähestymistapoja soveltaen, jotka edistävät ja helpottavat paikallisten eturyhmien osallistumista ja kumppanuuksien luomista.

Kahdeksalle Englannin alueelle perustettiin 1. huhtikuuta 1999 aluekehitysvirasto (RDA). Yhdeksäs virasto avattiin Lontoossa 3. heinäkuuta 2000, sen jälkeen kun Suur-Lontoon viranomainen (Greater London Authority, GLA) oli perustettu.

Aluekehitysvirastojen tarkoituksena on edistää Englannin alueiden yhteenkuuluvuutta ja vähentää niiden välisiä ja sisäisiä eroja. Ne koordinoivat talouden kehittämistä ja elvyttämistä koskevia toimia ja helpottavat samalla alueellisen kilpailukyvyyn parantamista.

Virastoja koskeviin sääntöihin on kirjattu seuraavat tavoitteet:

- tukea talouden kehitystä ja uudistumista
- edistää investointeja sekä yritysten tehokkuutta ja kilpailukykyä
- edistää työllisyyttä
- kehittää ammattitaitoa
- edistää kestävää kehitystä.

Virastojen erityisiä tehtäviä ovat

- alueellisen kehitysstrategian laatiminen
- alueiden elävöittäminen
- kansallisten talouspolitiikkojen täytäntöönpano alueellisella tasolla
- investoijien houkuttelevaaminen
- koulutustarjonnan ja työmarkkinoiden tarpeiden välisen yhteensopivuuden takaavan toimintasuunnitelman ("Skills Action Plan") laatiminen
- yhteisön tukien hallinnointi.

Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus päätti yhdessä asianomaisten ministeriöiden kanssa (opetus ja työllisyys, kauppa ja teollisuus) lisätä huomattavasti virastojen riippumattomuutta myöntämällä niille yleiset määrärahat jo varainhoitovuodeksi 2002–2003. Näin aluekehitysvirastot voivat yhä paremmin toteuttaa erityisiä alueellisia painopisteitä, etenkin kun niitä ei ole riittävästi otettu huomioon nykyisissä ohjelmissa.

Japanilaiset kansanedustajat vierailulla Tamar Science Parkissa (Englannin luoteisosassa). Aluekehitysvirastot yrittävät houkutella ulkomaisia investoijia.

Yhteisön tukien vaikutusten optimointi: South West Regional Development Agencyn esimerkki

Lounais-Englannin aluekehitysvirasto tekee yhteistyötä hyvin monenlaisten paikallisten ja alueellisten järjestöjen kanssa sekä luo ja ylläpitää strategisia kumppanuuksia koordinoimiensa yhteisön eri ohjelmien puitteissa. Tarkoituksena on varmistaa, että yhteisön politiikat ja tuet hyödyttävät koko aluetta ja että Euroopan unionilla on vahva käsitys ja mielikuva alueesta.

Yksi aluekehitysviraston keskeisimmistä tavoitteista on parantaa alueen yritysten kilpailukykyä ja maksimoida yhteisön rahoitustuen vaikutukset tavoitteen toteutumiseen. Tämä näkyy työpaikkoja luovina infrastruktuurihankkeina ja koulutustoimina, joiden avulla alueella käytettävissä olevan ammattitaidon taso nousee. Virasto käsittelee myös yrityksille tärkeitä asioita, kuten sähköisen kaupankäynnin kehittämistä, yhteisön työolainsäädäntöä ja euroon liittyviä kysymyksiä.

Lounaisosan aluekehitysvirasto toimii tiiviissä yhteistoiminnassa myös paikallisten ja alueellisten kumppaneiden kanssa uudistusohjelmien toteuttamiseksi siten, että ohjelmista on hyötyä niille alueille, jotka tarvitsevat niitä eniten. Virasto onkin hyvin aktiivinen tiedottaja ja neuvonantaja kaikissa niissä asioissa, jotka liittyvät yhteisön tavoite 1-, tavoite 2- ja tavoite 3 -ohjelmiin (!). South West RDA on edustettuna näiden eri välineiden kaikissa tahoissa (seurantakomitea, työryhmät jne.). Se toimii myös puheenjohtajana ”Equal Opportunity Group” -ryhmässä, joka pyrkii edistämään yhtäläisten mahdollisuuksien huomioonottamista julkisissa politiikoissa.

Esimerkkinä viraston muista toiminta-aloista on tietotekniikkaa yhdenmukaisesti alueella kehittävän alueellisen innovaatiostrategian toteuttaminen. Virasto tukee myös monenlaisia eurooppalaisia sekä perusluonteisia että pitkälle erikoistuneita aloitteita ammattitaidon parantamisen alalla. Tukea myönnetään esimerkiksi Lounais-Englannin alueellisen havainnointikeskuksen tarjoamalle ammattikoulutukselle ja muille innovatiivisille hankkeille, joita toteutetaan ammattitaidon kehittämisrahaston puitteissa.

(!) Kaudella 2000–2006 South West of Englandin alue saa tukea kolmesta rakennerahastojen tavoiteohjelmasta:

- Tavoite 1 kattaa Englannin länsireunalla sijaitsevan Cornwallin ja Scillysaaret.
- Tavoite 2 kattaa Plymouthin, North Devonin, South Hamsin, Torquayn, Torridgen, West Devonin, West Somersetin ja osia Bristolista.
- Tavoite 3 kattaa koko alueen lukuun ottamatta Cornwallia ja Scillysaaria.

Plymouthin taidekeskuksen toteuttamaa ”Äänien talo” -hanketta tukee Lounais-Englannin aluekehitysvirasto.

Lounais-Englannin alue avasi hiljattain edustuston Brysselissä. Se pyrkii näin vahvistamaan sisäistä ja ulkoista kuvaansa ja osoittamaan olevansa merkittävä alue Euroopassa.

Yhteystiedot:

*South West of England Regional Development Agency
Sterling House, Dix's Field, Exeter
Devon EX1 1QA*

United Kingdom

P. (44-1392) 21 47 47

F. (44-1392) 21 48 48

Sähköposti: enquiries@southwestrda.org.uk

Verkkosivut: www.southwestrda.org.uk

Netwin: Välineitä paikallisten yritysverkostojen luomiseksi ja kehittämiseksi

Netwin-hankkeessa, joka toteutettiin kuudella eurooppalaisella alueella, seurattiin kolmen vuoden ajan 24:ää yritysverkostoa, joiden koko ja tavoitteet vaihtelivat suuresti. Näiden kokemusten tarkastelun perusteella luotiin valikoima välineitä ja menetelmiä, joita voidaan käyttää hyvin erilaisissa maantieteellisissä ja taloudellisissa yhteyksissä.

Netwin-kumppanit vierailulla irlantilaisessa Waldoan Food Limited -yrityksessä, joka on kymmenen muun maatalous- ja elintarvikealan pk-yrityksen kanssa perustanut Roscommon Food Network -paikallisverkoston.

Saman alueen yritysten välisten kumppaniverkostojen luomisen kautta voidaan jakaa tehtäviä ja toimia, rakentaa yhteistä kuvaa, moninkertaistaa tapaamis- ja tietojenvaihtomahdollisuuksia sekä jäsentää tuotantoketjuja.

Kuudessa eurooppalaisessa yritys- ja innovaatiokeskuksessa (BIC) kehiteltiin yritysten verkottumismenetelmä 3,3 miljoonan euron budjetin turvin, josta Euroopan unionin osuus alueiden välisen Recite II -pilotiohjelman puitteissa oli 70,6 prosenttia.

Paikallisista kokemuksista metodologisiksi välineiksi

Netwin-hankkeen kumppaneiden tavoitteena oli asettaa paikallisesta kehityksestä vastaavien toimijoiden ja kentällä olevien tahojen (yrittäjät,

aluevastaavat jne.) saataville menetelmiä ja välineitä, joiden avulla verkottumistoinien tehokkuutta voitaisiin parantaa.

Valitussa täysin empiirisessä lähestymistavassa seurattiin 24 paikallisverkoston toimintaa ja verrattiin alueiden välisten kumppaneiden kokemuksia yritysverkostojen luomisesta ja kehittamisestä. Työhön osallistui yli 30 järjestöä sekä kuuteen mukana olevaan alueeseen jakautunut 15 hengen työryhmä, jossa työskenteli kaksi koordinaattoria. Toimintaan osallistui myös useita eurooppalaisia erikoisanalan asiantuntijoita.

Tärkeimmät kumppanit kokoontuivat kerran kolmessa kuukaudessa seuraamaan hankkeen edistymistä ja työskentelemään jonkin kehiteltävän välineen parissa. Kuuden kuukauden

välein järjestettiin neljän vuorokauden mittaisia seminaareja, joissa kokoontuivat seurannan kohteena olevien verkostojen kumppanit ja edustajat. Seminaareissa kehiteltiin eri välineitä. Puhelinkeskustelujen ja sähköpostiviestien lisäksi osallistujien välisen jokapäiväisen ja jatkuvan yhteistyön mahdollisti ekstranet-verkko.

Metodologinen opas

Hankkeen kumppanit laativat kentältä saamiensa kokemusten perusteella metodologisen oppaan (kansion tai cd-romin muodossa), joka sisältää

- metodologisen viitekehyksen, johon sisältyy alueeseen, yrityksiin ja niiden monenlaisiin vuorovaikutussuhteisiin liittyvien indikaattorien täydellinen luettelo; indikaattorien avulla voidaan kuvailla ja analysoida tyhjentävästi useimpien paikallisten pk-yritysverkostojen toiminta
- valikoiman erilaisia käyttövalmiita välineitä, jotka on tarkoitettu uusille, kasvaville tai jo vakiintuneille verkostoille:
 - verkostojen tunnistamisvälineet – neuvoja ja esimerkkejä, joiden avulla voidaan toteuttaa tilastollisia tai dokumentoivia tutkimuksia, sekä haastattelulomakkeita alueellisten mielipidejohtajien tapaamista varten; niiden avulla voidaan paikallistaa ja luonnehtia verkostoksi sopivia yrityskeskittymiä tietyllä maantieteellisellä alueella
 - tarkastusvälineet – useita välineitä, joiden avulla voidaan suorittaa perusteellinen verkoston tilaa koskeva tutkimus ja tunnistaa

yhteiset toiminta-alat, joita voidaan kehittää, kun otetaan huomioon yritysten tarpeet ja alueen ominaispiirteet; tässä esitetään myös haastatteluohjeita yrittäjien ja paikallisesta talouskehityksestä vastaavien toimijoiden tapaamisista varten, ja niihin liittyy lisäksi yhteenvetolomakkeita, jotka helpottavat kerättyjen tietojen analysointia

- arviointi- ja uudelleensuunnitteluvälineet – niiden avulla voidaan mitata verkoston vaikutukset jäseniin ja alueeseen sekä tunnistaa toiminta-alat, joita voidaan kehittää verkoston dynamiikan ja tehokkuuden parantamiseksi; myös tässä esitetään haastatteluohjeita, joihin liittyy yhteenvetolomakkeita
- ”poikittaiset välineet” – esimerkein varustettu luettelo keskeisistä onnistumisen tekijöistä; tapausanalyyskejä, jotka osoittavat verkostojen toteuttamismahdollisuudet ja edut erilaisissa tilanteissa, sekä esimerkkejä Netwin-välineiden käytöstä.

Netwin-menetelmä ja siihen liittyvät välineet on suunniteltu käytettäväksi

suoraan ja joustavasti: niihin voidaan liittää erityisiä indikaattoreita paikallisen tilanteen ja kyseisen alueen taloudellisten ja historiallisten muuttujien mukaan. Netwin-välineitä voivat käyttää paikallisviranomaiset suunnitellessaan ja toteuttaessaan paikallisia kehitysstrategioita, yritykset, jotka haluavat perustaa verkostoja, tai erityiset palvelujen tarjoajat, kuten kehityskeskukset tai eurooppalaiset yritys- ja innovaatiokeskukset.

Netwin-välineen esittelyseminaari pidettiin Brysselissä 13. ja 14. kesäkuuta 2002. Siihen osallistui lukuisia alueellisen ja paikallisen kehityksen ammattilaisia. Metodologisia oppaita voi tilata alla olevasta osoitteesta.

Yhteystiedot:

Netwin

Aditec – Pas-de-Calais – CEEI

Rue de l'Université,

Technoparc Futura

F-62400 Béthune

P. (33) 321 63 15 15

F. (33) 321 63 15 16

Sähköposti: netwin@aditec.org

Verkkosivut: <http://www.aditec.org/site/programs/netwin.htm>

Kuusi eurooppalaista yritys- ja innovaatiokeskusta sekä niiden kumppanialueet:

Aditec Pas-de-Calais CEEI – Béthune, Nord-Pas-de-Calais (Ranska)

BIC of Attika – Ateena, Attika (Kreikka)

CPINAL-Centro Promotor de Inovação e Negócios do Algarve – Olhao, Algarve (Portugali)

Innovation Centre Noribic – Londonderry, Pohjois-Irlanti (Yhdistynyt kuningaskunta)

Westbic & Roscommon County Council – Roscommon (Irlanti)

Technopolis CSTA Novus Ortus – Valenzano (Bari), Apulia (Italia)

Competitiveness and quality of life

Esimerkkejä rakennerahastojen Benelux-maissa rahoittamista hankkeista

Saatavana kielillä DE, FR, NL

Taloudellista ja sosiaalista koheesiota käsittelevä ensimmäinen väliraportti

Saatavana EU:n 11 virallisella kielellä

Online

www.polis-online.org

Vuonna 1989 perustettu Polis on 16:ssa eri maassa sijaitsevien 60 eurooppalaisen kaupungin ja alueen verkosto. Alueet tekevät yhteistyötä kaupunkiliikenteen alalla löytääkseen ratkaisuja, joissa yhdistyvät liikkuvuus, ympäristö ja kestävä kehitys. Tämä todellinen "kaupunkiliikenteen portaali" sisältää linkkejä moniin alalla toimiviin järjestöihin, ja se on erinomainen tietolähde paikallisille ja alueellisille toimijoille, jotka vastaavat näistä kysymyksistä.

www.carpathianfoundation.org

Kyseessä on erittäin mielenkiintoisen järjestön verkkosivut kaikille niille, jotka suunnittelevat yhteistyöhankkeiden käynnistämistä Itä-Euroopan ehdokasmaissa. Karpaattien säätiö on rajat ylittävä yhdistys, joka tukee teknisesti ja taloudellisesti paikallista kehitystä edistäviä hankkeita viidessä maassa: Puolassa, Romaniassa, Slovakiassa, Ukrainassa ja Unkarissa. Verkkosivut ovat luettavissa englanniksi sekä kaikkien asianomaisten maiden virallisilla kielillä.

www.eixoatlantico.com

Euregio Galician (Espanja) ja Norten (Portugali) verkkosivut ovat hyviä esimerkkejä mahdollisuuksista, joita Internet tarjoaa alueiden väliseen yhteistyöhön sekä kansalaisille että aluekehityksen toimijoille suunnatun tiedottamisen alalla: sivuilla on asiaankuuluvia toimielinten asiakirjoja mutta myös kattava, kiinnostava ja ajan tasalla oleva kalenteri Pyreneitten niemimaan luoteisosassa järjestettävistä sosiaali-, kulttuuri- sekä urheilutapahtumista jne. Verkkosivut ovat luettavissa englannin, espanjan, galician ja portugalin kielellä.

Yhteystiedot

Euroopan komissio, aluepolitiikan pääosasto
Yksikkö 01 "Tiedotus ja viestintä"
Thierry Daman
Avenue de Tervuren 41, B-1040 Bruxelles
F. (32-2) 296 60 03
Sähköposti: regio-info@cec.eu.int
http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_fi.htm

Komissaari Michel Barnier
http://europa.eu.int/comm/commissioners/barnier/index_fi.htm

Tietoja Euroopan unionin aluetuista
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

© Euroopan yhteisöt, 2002
Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

EUROOPAN YHTEISÖJEN
VIRALLISTEN JULKAISUJEN TOIMISTO

L-2985 Luxembourg